

GRAFİK VE FOTOĞRAF ALANI BASKIYA HAZIRLIK MODÜLLERİNE YÖNELİK BİR YETERLİLİK ARAŞTIRMASI

Cumhur COŞKUN

Bülent Ecevit Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Grafik Anasanat Dalı
cumhurcoskun@beun.edu.tr

ÖZ

Bu araştırmanın temel amacı; mesleki ve teknik liselerin grafik ve fotoğraf alanında uygulanmakta olan baskıya hazırlık dersinin montaj modülünün yeterliliğini tespit ederek örnek bir modülün nasıl olması gerektiğinin saptanmasıdır. Bu amaç doğrultusunda, alt amaçlara uygun olarak 5'li likert tipi değerlendirme anketi hazırlanarak veri toplama yoluna gidilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu kasıtlı örnekleme yoluyla seçilen mesleki ve teknik liselerin grafik ve fotoğraf alanında baskıya hazırlık dersini yöneten 30 adet öğretmen oluşturmaktadır. Ölçeğin kapsam geçerliliğini sağlamak için uzman grubunun denetiminden yararlanılmış ve güvenilirlik analizinde iç tutarlılık Cronbach Alfa yöntemi kullanılmıştır. Toplanan verilerin analizinde SPSS programı kullanılarak ulaşılmak istenen bulguya göre; frekans, yüzde, standart sapma ve aritmetik ortalama teknikleri kullanılarak tablolaştırılmıştır. Elde edilen bulgulara göre yorumlar yapılmıştır. Elde edilmiş olan bulgulara göre; montaj modülünün, bireysel öğrenmeyi desteklemesi, içerik ve güncellik yönünden sorunlar yaşadığı ve tekrar gözden geçirilmesi gerektiği sonucu ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler : Ders Programları, Eğitim, Grafik eğitimi, Baskıya hazırlık

A SUFFICIENCY RESEARCH ABOUT THE MODULES OF PREPRESS IN THE FIELD OF GRAPHIC AND PHOTOGRAPH

ABSTRACT

The very basic aim of this investigation is to determine the effectiveness of prepress (make-ready) module of the printing preparation course which is an applied course of Graphics and Photograph Department in Vocational and Technical High Schools and constituting an example module suitable for the educational material which is concluded as an enriched design for being part of prepress (make-ready) module in accordance with these detected results. In accordance with this chief objective, a 5-point Likert type scale was formed and utilized for gathering data in conformity with subobjectives. The study group of this investigation is formed by 30 teachers who give lessons in printing preparation and working in Graphic and Photograph Departments of Vocational and Technical High Schools were selected by means of purposeful sampling. In order to verify the content validity of the scale, the supervision of experts is benefited from. In the analysis of reliability, interior consistency Cronbach Alpha coefficient was used. In order to analyze the data SPSS software was used and the data of the arithmetic mean, frequency, percentage and standard deviation values calculated were tabulated and interpreted according to the findings obtained. As a result of findings obtained; it is concluded that the module of prepress (make-ready) has problem of to supporting individual learning, content and up-to-dateness which are the reasons for it being revised again.

Keywords: Curriculum, Education, Graphics Education, Printing Preperation

GİRİŞ

Dünya üzerinde nitelikli iş gücü ve becerilere sahip bireyler yetiştirmek ve bu sayede ülke ekonomilerini güçlü kılmak isteyen ülkeler eğitim sistemlerini; toplumun ihtiyaçları, teknolojinin getirdiği yenilikler ve dünyayla rekabet edebilme çabaları doğrultusunda geliştirmektedirler.

“İyi yetişmiş insan gücü teknolojik ilerlemenin ortaya çıkaracağı toplumsal ve bireysel uyumsuzluk sorunlarını daha aza indirebilecek ülke ekonomisi dolaylı olarak bu durumdan yararlanabilecektir”(Aykaç, 2002, s.1). İyi yetişmiş insan gücünün oluşumunda ise mesleki ve teknik eğitim önemli bir yer kaplamaktadır. “Mesleki ve teknik eğitim en genel anlamda, bireysel ve toplumsal yaşam için zorunlu bir mesleğin gerektirdiği, bilgi, beceri, tavır ve meslek alışkanlıkları kazandırarak bireyi zihinsel, duygusal, sosyal ekonomik ve kişisel yönleriyle dengeli biçimde geliştirme sürecidir”(Şahinkeşen, 1992, s. 691).

Mesleki eğitim kurumlarında sürdürülen geleneksel eğitimin; dar tabanlı olup alan ve dallara ayrılmaması, iş piyasasının ihtiyaçlarını yansıtmaması, öğretmen merkezli olup bireysel öğrenmeye fırsat tanımaması ve teknolojik gelişmelerin uzağında kalması sonucu eğitim sisteminde yeniden bir yapılanma sürecine gidilmesine ihtiyaç duyulmuştur. “Geleneksel mesleki ve teknik eğitim sistemi bireysel öğretim açısından esnek, etkin ve verimli değildir ve çok da pahalıdır. İnsanların maruz kaldıkları bilgi yoğunluğuna bakıldığında, izole bir öğrenme süreci öğrencinin bütünsel gelişimine katkıda bulunmaktan çok uzaktır” (Altın, 2010, s.162).

Geleneksel eğitimin ezberci ve kişilere ilgi ve yetenekleri doğrultusunda eğitim imkanı sunmaması gibi eksikleri sonucunda oluşan bu yeniden yapılanma sürecinde mesleki ve teknik eğitim sistemini geliştirmeyi amaçlayan Türkiye ile Avrupa Birliği arasında imzalanan Mesleki Eğitim ve Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi (MEGEP), 2002 yılında imzalanarak yürürlüğe girmiştir. İmza sürecinin devamında eğitim programının modüllerden oluşmasını içeren modüler eğitim sistemine geçiş 2004-2005 eğitim ve öğretim yılından itibaren pilot okullarda 2006-2007 öğretim yılı itibariyle de tüm mesleki ve teknik eğitim veren kurumlarda uygulamaya konulmuştur.

Modüler program yaklaşımı; değişikliklere kısa sürede cevap verebilen, esnek bir yapıya sahip olması nedeniyle tercih edilmektedir. Modüler programların içerikleri modüllerden oluşmaktadır. Modül; sonunda bir işin bir parçasını temsil eden bir yeterlik kazandıran, öğrenme bütünüünün bir parçasını kapsayan, öğrenme amaçlarına ve içeriklerine sahip bir öğrenme birimidir (Altın, 2010, s.163).

Modüler Sistemle eğitim veren mesleki ve teknik liselerin bir alanı da 2013-2014 eğitim öğretim yılı itibariyle 30 farklı ders için 111 adet hazırlanmış modüle sahip grafik ve fotoğraf alanıdır. Bu alanında hazırlanacak olan modüller, Mesleki ve Teknik Eğitim Müdürlüğü tarafından ilan edildikten sonra alan öğretmenleri tarafından, modül hazırlama kılavuzuna uygun olarak oluşturulmaktadır. Grafik ve fotoğraf alanında eğitim veren kurumlar sektörün ihtiyaç duyduğu grafik teknisyenlerinin ve ara eleman ihtiyacının karşılanmasına yönelik eğitim vermektedirler.

Grafik tasarım alanında oluşturulan ürünleri, diğer sanat dallarından ayrılan yönü hazırlanan işin basılıp çoğaltılabilme özelliğidir. Tasarım süreci uygulanmadan önce basılacak ürünün matbaaya hazırlık aşamaları ve baskıya uygunluk özellikleri bilinmeli ve bu şekilde bir tasarım gerçekleştirilmelidir.

Grafik alanında istihdam gören bir çalışanın matbaa bilgisinin yeterli olması ise baskıda gerçekleştirilecek sorunları büyük ölçüde azaltılarak zaman ve maliyet açısından kurumları büyük sıkıntılara uğratan sorunları da ortadan kaldıracaktır. Görüldüğü gibi matbaa ve grafik alanları birbirini etkileyen, tamamlayan ve birbirinden ayrı düşünülmemesi gereken bir yapıdadır. Bu düzen içerisinde grafik eğitimi gören meslek lisesi öğrencisinin sektörün beklentilerini karşılayan nitelikli işgücüne sahip olması için yeterli matbaa bilgisinin olması kaçınılmazdır. Taşova (2009) çalışmasında, sektör uzmanlarından alınan görüşler doğrultusunda meslek lisesi grafik mezunlarının

ancak matbaacılık bilgisiyle yardımcı grafiker ya da grafik operatörü olarak istihdam edilmelerinin mümkün olabileceklerini belirtmiştir.

Modüler sistemle eğitim veren mesleki eğitim kurumlarının grafik ve fotoğraf alanı içerisinde matbaa alanıyla direk ilişkili baskıya hazırlık dalı ve bu grubun içerisinde montaj ve renk ayrımı adlı iki modül bulunmaktadır. Bu modüllerin içeriğinin alanlarını kapsayan teknolojik gelişmelerin etkisi ve bilimsel gelişmelerinin devamlılığı sonucunda eğitim içeriklerinin sürekli olarak yenilenip geliştirilmesi bir zorunluluk haline gelmiştir. “Modüllerin içeriği; yaratıcı konular içermeli, esnek ve güncel olmalıdır. Modüller gerektiğinde birden fazla alanda kullanılabilirler. Bu nedenle modüllerin öğrencilerin motivasyonunu artıracak şekilde tasarlanması gerekmektedir” (Altın, 2010, s.151).

Modüller, içeriklerinin güncel olması beklentisinin yanında bireysel öğrenmeye de olanak sağlamalıdır. “Modüller, öğrencilerin belirlenen hedeflere kendi hızında kendi kendine öğrenmesine olanak sağlayan ve elde ettiği başarının anında bildirilmesini sağlayan birbiri ile uyumlu kendi içinde anlamlı bir bütün oluşturan bağımsız öğrenme elemanlarıdır”(Fer, 2000, s.76).

Modüllerin bireysel öğretime uygun olarak hazırlanması, teknolojiye uygunluğu ve sektörün beklentilerini karşılaması gerekliliği de göz önünde bulundurulduğunda tasarlanma aşamasında zenginleştirilmiş öğretim ortamlarına uygun olarak; animasyon kullanımı, ulaşımı ve yerinde incelenmesi zor olan öğrenme durumları için video çekimleri, program öğretimi için video ile anlatım, ses ve çizimler dikkate alınarak hazırlanmalıdırlar. İçeriği güncel ve zenginleştirilmiş öğretim ortamlarına uygun olarak hazırlanan modüller, öğrencilerin motivasyonunu artırarak daha etkin bir öğrenmenin gerçekleşmesine olanak verebilir.

Etkin ve güncel bir öğrenmenin gerçekleşmesi ise grafik alanında gerçekleşen teknolojik ve bilimsel gelişmeleri yakalayıp, böylece sektörün beklentilerini karşılayan elemanların yetişmesine imkân verebilecektir. Yapılan bu çalışmada, mesleki ve teknik liselerin grafik ve fotoğraf alanında uygulanmakta olan baskıya hazırlık modüllerinin yeterliliklerine yönelik uzman görüşleri alınarak örnek bir modülün nasıl olması gerektiği sorusuna cevap aranmaktadır.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada nicel araştırma yöntemi uygulanmaktadır. Model olarak da tarama modelinden yararlanılmıştır. Tarama modelinde bilimin gözleme kaydetme, olaylar arasındaki ilişkileri tespit etme, kontrol edilen değişmez ilişkiler üzerinde genellemelere varma vardır. Yani bilimin tasvir fonksiyonu ön plandadır (Yıldırım,1996, s. 67).

Araştırmanın amaçları doğrultusunda; 30 adet uzman tarafından anket yoluyla görüşler alınarak veri toplama yoluna gidilmiştir. Bu yüzden geçmişte ya da hâlen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi sağlayan tarama modeli kullanılmıştır. Bu çalışmada montaj modülü incelenmeye ve montaj modülünden örnek bir uygulama geliştirilmeye çalışılmıştır. Araştırma, meslek liselerinin grafik ve fotoğraf alanında baskıya hazırlık derslerini aktif olarak işlemiş olan öğretmenlerin görüşleri doğrultusunda yürütülmüştür.

Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini, 2014 – 2015 öğretim yılında Mesleki ve Teknik Liselerin Grafik ve Fotoğraf alanında (MEB, 2014)’de belirtilen, 30 dalda 111 adet olarak hazırlanıp eğitime sunulan ve güncel olarak kullanılmakta olan modüller oluşturmaktadır. Evrene giren 30 farklı dalda 111 adet olarak hazırlanan modüllerin tamamının araştırmaya dâhil edilmesi mümkün olmadığından örneklem alma yoluna başvurulmuştur. Bu araştırmanın örneklemine mesleki ve teknik liselerin Grafik ve Fotoğraf alanında 10. Sınıftan itibaren gösterilmeye başlanan baskıya hazırlık modülleri oluşturmaktadır. Araştırmanın çalışma grubunu ise mesleki ve teknik liselerin grafik ve fotoğraf alanında baskıya hazırlık dersini yönetmiş 30 adet öğretmen oluşturmuştur. Taşova’nın (2009) yapmış olduğu çalışmasından alınan bilgiler sonucunda, grafik eğitimi verilen kurumlarda istihdamın ancak

yeterli matbaa bilgisiyle mümkün olduğu düşünülerek Grafik ve Fotoğraf alanında gösterilmekte olan baskıya hazırlık modülleri kasıtlı olarak örneklem olarak seçilmiştir.

Ölçme Araçları

Öğretim elemanları ve uzmanlardan konuyla ilgili verilerin toplanması için 5'li likert tipi anket geliştirme yoluna gidilmiştir. Bunun için, modüler öğretim, modüler sistem, mesleki ve teknik öğretim, matbaa eğitimi, grafik eğitimi ve zenginleştirilmiş öğretim ortamı anahtar kelimeleriyle YÖK veri tabanındaki tezlere, çeşitli makalelere ve ilgili kitaplardaki bölümlere ulaşılarak kaynak taraması yapılmıştır. Literatür taraması sonucu elde edilen bilgiler doğrultusunda baskıya hazırlık modüllerinin durumlarını tespit etmek amacıyla 22 maddelik bir havuz oluşturulmuştur. Ölçek hazırlamak için oluşturulan bu maddelerin alanı kapsamı için 6 adet uzmandan görüş alınmış, uzmanlardan gelen cevaplar doğrultusunda ise anket soru sayısı 12 olarak belirlenmiştir. Hazırlanan likert tipi anket: Kesinlikle katılıyorum, Katılıyorum, Kararsızım, Katılmıyorum ve Kesinlikle katılmıyorum şeklinde derecelendirilmiştir.

Ölçüm güvenirliliği ve geçerliliği

“Güvenilirlik, bir ölçeğin ölçmek istediği özelliği ne ölçüde doğru ölçtüğünü, ölçeğin üretkenliğini ve sürekliliğini gösterir. Güvenilirlik için testin tekrarlanabilir ve aktarılabilir olması gerekir” (Çakmur, 2012, s.340). Grafik ve Fotoğraf alanı baskıya hazırlık dersinde kullanılan montaj modülünün yeterliliklerini tespit etmek için geliştirilen anket formunun güvenilirlik derecesi, güvenilirlik analizi için Cronbach Alfa kat sayısı ile sınanmıştır. Anketin güvenilirlik derecesi, Cronbach Alfa katsayısı 0.857 olarak bulunmuştur. “Cronbach’s Alpha değerinin 0.70 ve üstü olduğu durumlarda ölçeğin güvenilir olduğu ifade edilmektedir” (Durmuş ve diğerleri, 2011, s. 89). Hazırlanmış olan anketin alanı kapsamı için 1 Türkçe dil bilimci, 1 ölçme değerlendirme uzmanı ve 4 öğretim elemanından görüş alınmıştır. “Kapsam geçerliliği bir ölçeğin araştırılan yapıyı ölçüp ölçmediğine ilişkin olarak araştırmacının kendisinin ve konuda uzman olan olmayan bireylerin görüşlerinin alınmasıyla belirlenir” (Çakmur, 2012, s.342).

Verilerin Toplanması

Grafik ve Fotoğraf alanı baskıya hazırlık dersinde kullanılan montaj modülünün yeterliliklerini belirlemek ve durumlarını ortaya koymak amacıyla 5'li likert tipi anket formu hazırlanmıştır. Hazırlanmış olan anket formu, mesleki ve teknik liselerde görevli grafik ve fotoğraf alanında baskıya hazırlık derslerini aktif olarak işlemiş olan ve baskıya hazırlık modüllerine hakim 30 öğretmene internet üzerinden mail yolu ve birebir dağıtılarak uygulanmıştır.

Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması

Anket yoluyla elde edilen veriler araştırmacının alt amaçları doğrultusunda sınıflanmış, verilerin çözümü için SPSS istatistik programı kullanılmıştır. Elde edilen veriler doğrultusunda yüzde, frekans ve aritmetik ortalama tabloları hazırlanmış, bulgular grafikleştirilerek ve tablolara dayandırılarak yorumlanmıştır. Araştırmada elde edilen veriler SPSS programına işlenerek, verilerin analizinde ulaşılmak istenen bulguya göre Cronbach alfa, frekans, yüzde, standart sapma ve aritmetik ortalama teknikleri kullanılmıştır.

BULGULAR

Bu bölümde araştırmacının alt amaçları için toplanan verilerden elde edilen bulgular, tablo ve açıklamalarıyla birlikte verilerle bunlara dayalı yorumlar yapılmıştır.

Baskıya hazırlık dalında hazırlanan modüller bireysel öğrenmeyi desteklemekte midir?

Tablo 1. Modülün Bireysel Öğrenmeyi Desteklemesiyle İlişkin Uzman Görüşleri (n=30)

Sorular	Kesinlikle Katılıyorum		Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Kesinlikle Katılmıyorum		f	%	X	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%				
S.S														
1.Hazırlanan modül öğrencilerin bireysel olarak öğrenebilmesini destekler niteliktedir.	2,33	1,028	0	0	5	16,7	7	23,3	11	36,7	7	23,3		

1. madde incelendiğinde; “hazırlanan modül öğrencilerin bireysel olarak öğrenebilmesini destekler niteliktedir” ifadesine en yüksek katılım % 36,7 ile katılmıyorum, % 23,3 ile kesinlikle katılmıyorum ve % 23,3 ile kararsızım ifadelerinde toplanmaktadır. Kesinlikle katılıyorum ifadesine cevap veren katılımcı olmamakla beraber % 16,7 ile katılıyorum ifadeleri mevcuttur. Bu maddeye katılım ortalaması $x=2,33$ ’dür.

Uzmanlara birden çok işaretleme yapabilecekleri belirtilmiş olan “modüllerde yer alması gerektiğini düşündüğünüz unsurları işaretleyiniz” ifadesine 27 katılımcı video, 23 katılımcı animasyon, 11 katılımcı ses ve 6 katılımcı panoramik görüntü cevabını vermişlerdir. Elde edilen bulgulara göre, modüller hazırlanırken modül kitapçığının bulgularda belirtilen video, animasyon, ses ve panoramik görüntü gibi unsurları da içinde barındıran zenginleştirilmiş kitap vb. şekillerde hazırlanması gerekliliğinin olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Baskıya hazırlık dalında hazırlanan modüller içerik açısından yeterli midir?

Tablo 2. Montaj Modülünün İçeriklerine İlişkin Uzman Görüşleri (n=30)

Sorular	Kesinlikle Katılıyorum		Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Kesinlikle Katılmıyorum		f	%	X	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%				
S.S														
2. Modüldeki içerikler, sektörün beklentilerini ve ihtiyacını karşılamaya yöneliktir.	2,66	0,994	0	0	9	30	3	13,3	15	50	2	6,7		
3. Modülün içeriği konu bütünlüğünü sağlayacak şekilde hazırlamıştır.	2,63	1,033	0	0	8	26,7	6	20	13	43,3	3	10		
4. Modülün içeriği verilen amaçları			0	0	8	26,7	4	13,3	13	43,3	5	16,7		

2,50 1,074 karşılabilir niteliktedir.											
5. Modülün içeriği öğrencilerin seviyesine 2,70 1,149 uygun olarak hazırlanmıştır.	1	3,3	9	30	4	13,3	12	40	4	13,3	
6. Modüldeki örnekler konunun kavranması 1,074 için yeterlidir.	0	0	8	26,7	4	13,3	13	43,3	5	16,7	2,50
7. Modülde kullanılan içerik yapısı 2,63 1,033 öğrencileri güdüleyecek şekilde hazırlanmıştır.	1	3,3	5	16,7	8	26,7	13	43,3	3	10	
8. Modülde yer alan konu anlatımları 2,40 0,932 yeterlidir.	0	0	6	20	3	10	18	60	3	10	
9. Modülde yer alan anlatım dili açık ve 3,33 1,093 anlaşılabilir şekilde sunulmuştur.	3	10	14	46,7	4	13,3	8	26,7	1	3,3	
10. Modüldeki şekil ve grafikler açık ve 3,10 0,994 anlaşılabilir bir biçimdedir.	2	6,7	7	20	13	43,3	6	23,3	2	6,7	

Modüldeki içerikler, sektörün beklentilerini ve ihtiyacını karşılamaya yöneliktir? sorusuyla ilgili olarak 2. maddedeki sayısal veriler incelendiğinde; ifadeye en yüksek katılımın % 50 ile katılmıyorum, % 30 ile katılıyorum ve % 13,3 ile kararsızım ifadelerinde toplanmaktadır. Kesinlikle katılıyorum ifadesine cevap veren katılımcı olmamakla beraber % 6,7 ile kesinlikle katılmıyorum ifadeleri mevcuttur. Bu maddeye katılım ortalaması $x=2,66$ 'dır.

Elde edilen bu bulgular, sektör beklentilerinin ve ihtiyaçlarının modül içeriklerinde karşılanamadığı, modülün sektörün beklenti ve ihtiyaçlarına uygun olmadığı şeklinde yorumlanabilir. Taşova, (2009) çalışmasına göre grafik eğitimi verilen kurumlardan istihdamın sağlanabilmesinin ancak yeterli matbaa bilgisi verilmesiyle mümkün olduğuna ve grafik dalında eğitim gören öğrencilerin sektörün ara eleman ihtiyacını karşılamak üzere yetiştirildiğine göre, modülün sektörün beklenti ve ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik olması gerekmektedir.

“Modülün içeriği konu bütünlüğünü sağlayacak şekilde hazırlanmıştır.” İfadesine madde 3'e göre elde edilen sonuçlar incelendiğinde ; katılımcılar % 43,3 ile katılmıyorum, % 26,7 ile katılıyorum, % 20 ile kararsızım ve % 10 ile Kesinlikle katılıyorum cevabını vermişlerdir. Bu maddeye katılım ortalaması $x=2,63$ 'dür.

Elde edilen bulgulara göre; modül içeriklerinin konu bütünlüğü sağlaması açısından yetersiz olduğu şeklinde ifade edilebilir. Bu bulgu, Gömleksiz ve Erten'in (2010) çalışmasında belirtilen modüllerin

içeriğinin birbiri ve diğer eğitim etkinlikleriyle bağlantılı olmadıkları sonucuyla paralellik göstermiştir.

4. madde incelendiğinde; “modülün içeriği verilen amaçları karşılayabilir niteliktedir” ifadesine katılımcılar % 43,3 ile katılmıyorum, % 26,7 ile katılıyorum, % 16,7 ile kesinlikle katılmıyorum ve % 13,3 ile katılıyorum cevaplarını vermişlerdir. Bu maddeye katılım ortalaması $x= 2,50$ 'dir. Bu bulgular doğrultusunda ise modüllerin verilen amaçları karşılayabilmesi konusunda yetersiz olduğu ifade edilebilir. Bu bulgu, Adıgüzel ve Berk'in (2009) “Mesleki Ve Teknik Ortaöğretimde Yeni Arayışlar: Yeterliğe Dayalı Modüler Sistemin Değerlendirilmesi” adlı çalışmalarında ortaya çıkan “modüllerin içeriklerinin modüller için belirlenen amaçlar ile uyumsuz olduğu” sonucuyla örtüşmektedir.

“Modülün içeriği öğrencilerin seviyesine uygun olarak hazırlanmıştır” ifadesiyle ilgili olarak 5. maddedeki sayısal veriler incelendiğinde; katılımcılar %40 ile katılmıyorum, %30 katılıyorum, % 13,3 ile kararsızım, % 13,3 ile kesinlikle katılmıyorum ve %3,3 ile kesinlikle katılıyorum cevaplarını vermişlerdir. Bu maddeye katılım ortalaması $x= 2,70$ 'dir. Bu bulgular ele alındığında ise montaj modülünün öğrencilerin seviyelerine uygun hazırlanmadığı ifade edilebilir. 6. madde incelendiğinde; “Modüldeki örnekler konunun kavranması için yeterlidir” ifadesine katılımcılar, % 43,3 ile katılmıyorum, %26,7 ile katılıyorum, %16,7 ile kesinlikle katılmıyorum ve %13,3 ile kararsızım cevaplarını vermişlerdir. Bu sonuçlar, montaj modülündeki örneklerin konunun kavranması için yeterli olmadığı şeklinde yorumlanabilir. Bu maddeye katılım ortalaması $x= 2,50$ 'dir.

“Modülde kullanılan içerik yapısı öğrencileri güdüleyecek şekilde hazırlanmıştır” ifadesiyle ilgili olarak 7. maddedeki sayısal veriler incelendiğinde; katılımcılar, % 43,3 ile katılmıyorum, %26,7 ile kararsızım, %16,7 ile katılıyorum ve %10 ile kesinlikle katılmıyorum ve %3,3 ile kesinlikle katılıyorum cevaplarını vermişlerdir. Elde edilen bulgulara göre; montaj modülünde kullanılan içerik yapısı öğrencileri güdüleyecek şekilde hazırlanmamıştır şeklinde ifade edilebilir. Bu maddeye katılım ortalaması $x= 2,63$ 'dür.

“Modülde yer alan konu anlatımları yeterlidir” ifadesine 8. maddede elde edilen sonuçlar incelendiğinde ; katılımcılar % 60 ile katılmıyorum, % 20 ile katılıyorum, % 10 ile kararsızım ve kesinlikle katılmıyorum cevaplarını vermişlerdir. Elde edilen bu sonuçlara göre; katılımcıların büyük çoğunluğu montaj modülünde yer alan konu anlatımlarını yeterli bulmamışlardır şeklinde yorumlanabilir. Bu maddeye katılım ortalaması $x= 2,40$ 'dir.

9. madde incelendiğinde; “Modülde yer alan anlatım dili açık ve anlaşılabilir şekilde sunulmuştur” katılımcılar % 46,7 ile katılıyorum, % 26,7 ile katılmıyorum, % 13,3 ile kararsızım, % 10 ile kesinlikle katılıyorum ve % 3,3 ile kesinlikle katılmıyorum cevabını vermişlerdir. Elde edilen bulgular doğrultusunda; montaj modülünün anlatım dilinin açık ve anlaşılabilir şekilde hazırlandığı ifade edilebilir. Bu maddeye katılım ortalaması $x= 3,33$ 'dür.

“Modüldeki şekil ve grafikler açık ve anlaşılabilir bir biçimdedir” ifadesiyle ilgili olarak 10. maddedeki sayısal veriler incelendiğinde; % 43,3 ile kararsızım, %23,3 ile katılmıyorum, % 20 ile katılıyorum, % 6,7 ile kesinlikle katılıyorum ve kesinlikle katılmıyorum cevaplarını vermişlerdir. Bu maddeye katılım ortalaması $x= 3,10$ 'dur.

Baskıya hazırlık dalında hazırlanan modüller güncel midir?

Tablo 3. Baskıya Hazırlık Dalında Hazırlanan Modüller Güncelliğine İlişkin Uzman Görüşleri (n=30)

S.S	Sorular	Kesinlikle Katılıyorum		Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Kesinlikle Katılmıyorum		X
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
	11.Modülün içeriği 2,16 0,912 günceldir.	0	0	4	13,3	3	10	17	56,7	6	20	

11. madde incelendiğinde; “modülün içeriği günceldir” ifadesine en yüksek katılım % 56,7 ile katılmıyorum, % 20 ile kesinlikle katılmıyorum ifadelerinde toplanmış ve katılımcılar % 13,3 katılıyorum ve % 10 ile kararsızım cevaplarını vermişlerdir. Bu maddeye katılım ortalaması $x=2,16$ ’dır.

SONUÇ VE TARTIŞMALAR

Bu bölümde “Baskıya Hazırlık Modüllerinin Yeterliliklerine Yönelik Uzman Görüşleri” araştırmasında elde edilen bulgu ve yorumlarına dayalı olarak ulaşılan sonuçlar ve bu doğrultuda geliştirilen önerilere yer verilmiştir. Literatür taramasında ulaşılan sonuçlara göre sektöre ara eleman ihtiyacını karşılamak için yetiştirilen grafik dalı öğrencilerinin matbaacılıkla ilgili terim ve işlemleri bilip, yapabilme becerilerine sahip olmaları istihdam edinebilmelerini kolaylaştırmaktadır. Literatür taraması sonucu ulaşılan bu sonuçlara istinaden Grafik ve Fotoğraf alanında gösterilmekte olan baskıya hazırlık dersinin montaj modülünün yeterlilikleri uzman görüşleri doğrultusunda, bireysel öğrenmeyi destekler nitelikte olması, içerik ve güncelliklerine yönelik olarak değerlendirilmiştir.

1. Araştırmada uzmanlardan elde edilen sonuçlar doğrultusunda; montaj modülünün bireysel öğrenmeyi destekler nitelikte olması bakımından yetersiz kaldığı sonucuna varılmıştır. Yapılan araştırmaya göre uzmanlar modüllerde video, animasyon, ses ve panoramik görüntü gibi unsurların olması gerektiği sonucunu ortaya çıkarmışlardır. Gömleksiz ve Erten’in (2010) “Mesleki ve Teknik Ortaöğretimde Uygulanan Modüler Öğretim Programının Etkililiğinin Değerlendirilmesi (Elazığ İli Örneği)” adlı çalışmada da benzer sonuçlara rastlanılarak modüllerin öğrenci merkezli bireysel öğrenmeyi sağlayacak şekilde düzenlenmediği belirtilmiştir. Modüler öğretim sisteminin Sert, 2007, s.137’e göre öğrenci merkezli, öğrencinin daha aktif ve öğrencinin öğrenme hızına göre öğretim sağladığı ve montaj modülünün içinde öğrencinin pratik yapması gereken konuların fazlalığı ele alınırsa montaj modülünün bireysel öğrenmeye uygun olması gerekmektedir.

2. Araştırmada modülün içeriğiyle ilgili uzmanlardan edilen sonuçlara bakıldığında genel anlamda ortalamanın altında ve beklenen seviyeden düşük görülen madeler aşağıdadır;

a. Modülün sektörün beklenti ve ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik hazırlanmadığını ortaya çıkarmıştır. Aktaş ve Erdoğan’ın (2012) “Metal Teknolojisi Alanı Modüler Öğretim Programı Hakkında Öğretmen Görüşleri” adlı çalışmalarında da benzer sonuçlara rastlanarak “verilen eğitimle sektörün ihtiyacını karşılayacak kazanımlara sahip öğrencinin yetiştirilmesinin güç olduğu görüşünde oldukları saptanmıştır”. Seçilmiş ve Ünlüöner’in (2010) “Anadolu Otelcilik ve Turizm Meslek Liselerinde Uygulanan Modüler Öğretime İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Değerlendirilmesi” adlı çalışmada ise çıkan sonuçların aksine, “programda yer alan derslerin sektörün ihtiyaçlarını karşılayacak nitelikleri kazandıracak şekilde seçildiği sonucuna ulaşılmıştır. Taşova, (2009) çalışmasına göre grafik eğitimi verilen kurumlardan istihdamın sağlanabilmesinin ancak yeterli matbaa bilgisi verilmesiyle mümkün olduğuna ve grafik dalında eğitim gören öğrencilerin sektörün

ara eleman ihtiyacını karşılamak üzere yetiştirildiğine göre, modülün sektörün beklenti ve ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik olması gerekmektedir.

b. Modül konu bütünlüğünü sağlayacak şekilde oluşturulmamıştır. Bu sonuç, Gömleksiz ve Erten'in (2010) çalışmasında belirtilen modüllerin içeriğinin birbiri ve diğer eğitim etkinlikleriyle bağlantılı olmadıkları sonucuyla paralellik göstermiştir.

c. Modülün içeriğinin verilen amaçları karşılar nitelikte hazırlanmamıştır. Bu sonuç, Adıgüzel ve Berk'in (2009) "Mesleki Ve Teknik Ortaöğretimde Yeni Arayışlar: Yeterliğe Dayalı Modüler Sistemin Değerlendirilmesi" adlı çalışmalarında ortaya çıkan "modüllerin içeriklerinin modüller için belirlenen amaçlar ile uyumsuz olduğu" sonucuyla örtüşmektedir.

d. Modülün içeriği öğrencilerin seviyelerine uygun olarak hazırlanmamıştır.

e. Modüldeki örnekler konunun kavranması için yeterli değildir.

f. Modüldeki içerikler öğrenciyi güdüleyecek şekilde hazırlanmamıştır.

g. Modülde yer alan konu anlatımları yeterli değildir.

Modülün içeriğiyle ilgili verilmiş olan bazı olumsuz sonuçların yanında uzmanlar; modülde yer alan anlatım dilini açık ve anlaşılır bulmuşlar, bunun yanı sıra modüldeki şekil ve grafikler açık ve anlaşılır bir biçimde hazırlanmıştır sorusunda ise kararsız kalmışlardır.

3. Araştırmada elde edilen bir diğer sonuç ise uzmanların modülün güncel olmadığı görüşünde olduklarının saptanmasıdır. Bu sonuç, Gömleksiz ve Erten'in (2010) "Mesleki ve Teknik Ortaöğretimde Uygulanan Modüler Öğretim Programının Etkililiğinin Değerlendirilmesi (Elazığ İli Örneği)" adlı çalışmasında yer alan "modüllerin daha güncel bilgi ve becerilerden oluşması gerektiğinin" sonucuyla paralellik göstermiştir. Bu sonucu destekleyen bir diğer araştırma ise Seçilmiş ve Ünlüöner'in (2009) Modüler Öğretim Sisteminin Getirdiği Uygulamaların Değerlendirilmesi: Anadolu Otelcilik ve Turizm Meslek Liselerinde Bir Alan Araştırması adlı çalışmalarında yer alan modül bilgi sayfalarında işlevlerini yitirmiş materyallerin bulunduğu sonucudur. (Akgül, 2004, s. 240)'e göre modüler program yapısını tuğlalardan oluşan bir duvara, duvarı oluşturan tuğlaları da modüle benzetebiliriz. Duvarın sürekli yeni ve dayanıklı olmasını sağlamak için her defasında duvarı yıkmak yerine eskiyen tuğlaların yerine yenilerini koyarak duvarı sürekli yeni tutabiliriz. Modüllerin bu özelliği de göz önünde bulundurularak modüllerle birlikte etkili bir eğitim verilebilmesi için modüllerin güncel tutulması gerekmektedir.

Araştırmanın genel sonuçlarına bakılarak montaj modülünün, bireysel öğrenmeyi desteklemesi, içerik ve güncellik yönünden sorunlar yaşadığı ve tekrar gözden geçirilmesi gerektiği sonucu ortaya çıkmıştır. Bu sonuçlardan yola çıkılarak montaj modülüne yönelik öneriler ortaya konulmuştur;

Modüller öğrencilerin bireysel öğrenmelerine imkan verecek şekilde tasarlanarak düz kitapçık formunun yanında içinde animasyon, video, ses ve panoramik görüntü gibi unsurları barındıran zenginleştirilmiş öğretim ortamlarına çevrilmelidir. Modül içeriklerinin öğrencilerin seviyelerine uygun olarak hazırlanması sağlanmalıdır. Modülde yer alan konu anlatımları alanı kapsıyacak şekilde genişletilip yeterli düzeye getirilmelidir. Modüllerin güncelliğini koruması için belirli aralıklarla modül içeriklerinin değerlendirilmelerinin yapılması ve bu değerlendirme sürecinde sektörün beklenti ve ihtiyaçlarında gözetilmesi bakımından, sektör temsilcilerinin katılımı sağlanmalıdır.

KAYNAKLAR

Adıgüzel O. C. & Berk Ş. (2009), Mesleki Ve Teknik Ortaöğretimde Yeni Arayışlar: Yeterliğe Dayalı Modüler Sistemin Değerlendirilmesi. *Yüzyüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6 (1), 220-236.

Akgül, F. (2004). *Modüler Öğretim Kuramdan Uygulamaya*. Ankara: Pelikan.

Alkan, C. , Doğan, H. , & Sezgin, S.İ. (2001). *Mesleki ve Teknik Eğitimin Esasları*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Altın, R. (2010). *Mesleki Eğitim Sisteminde Yeni Eğilimler ve Modüler Sistem*. Ankara: Mesut.

Ambrose, G. & Harris, P. (2012). *Grafik Tasarımın Temelleri* (M. E. Uslu, Çev.) İstanbul: Literatür.

Ambrose, G., & Harris P. (2012). *Görsel Baskı Öncesi Hazırlık ve Üretim Sözlüğü* (M. E. Uslu, & C. Cengiz, Çev.). İstanbul: Literatür.

- Aykaç, N. (2002). Türkiye’de ve Bazı Avrupa Birliği Ülkelerinde Mesleki Teknik Eğitim (Almanya, Fransa, İsviçre, İspanya, Yunanistan Örneği). *Milli Eğitim Dergisi*, 23, 155-156. 04 Nisan 2014 tarihinde http://dhgm.meb.gov.tr/yayimlar/dergiler/Milli_Egitim_Dergisi/155-156/aykac.htm sayfasından erişilmiştir.
- Bademci, V. (2011) Türk Eğitim Ve Biliminde Bilimsel Devrim: Testler Ya da Ölçme Araçları Güvenilir Ve Geçerli Değildir. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*,16, 116-132.
- Becer, E. (2005). *İletişim ve Grafik Tasarım*. Ankara: Dost.
- Çakmur, H. (2012). Araştırmalarda Ölçme - Güvenilirlik – Geçerlilik. *TAF Preventive Medicine Bulletin*, 11, 339-344.
- Durmuş, B., Yurtkoru, E. S. & Çinko, M. (2011). *Sosyal Bilimlerde SPSS’ le Veri Analizi*. İstanbul: Beta.
- Fer, S., (2000). *Modüler Program Yaklaşımı ve Bir Öneri*. Milli Eğitim Dergisi, 147, 21-37.
- Gömlüksiz N. & Erten P. (2010), Mesleki ve Teknik Ortaöğretimde Uygulanan Modüler Öğretim Programının Etkililiğinin Değerlendirilmesi (Elazığ İli Örneği). *E- journal of New World Sciences Academy*, 5 (3), 1037-1055. 15 Nisan 2014 tarihinde http://www.newwsa.com/download/gecici_makale_dosyaları/NWSA-624-2-7.pdf sayfasından erişilmiştir.
- Kansu, N. & Köse, E. (2008). *Ofset Baskı Teknolojisi*. Ankara: İlke.
- Köseleci, N. (2012). *Mesleki Ve Teknik Eğitimde Güncellenmiş Durum Analizi*. İstanbul: İmek.
- Kürklü, G., & Ergün, A. (2008, Nisan). *Mesleki ve Teknik Eğitimde Çatı*. 5. Ulusal Çatı & Cephe Sempozyumu’nda sunulmuş bildiri, dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
- Lawyer, B. P. (2006). *Adobe Resmi Masaüstü Yayıncılık ve Basım Kılavuzu* (M. Çömlekçi, Çev.). İstanbul: Alfa.
- MEB. (2007). *Ülkemiz Ve Avrupa’daki Mesleki Ve Teknik Eğitimde Gelişmeler İle Modüler Eğitim*. Ankara: Meb 15 Nisan 2014 tarihinde <http://rdb.meb.gov.tr/yayinlar/ulkemizveavrupadakimeslekivetekniktegitimdegelisimelerilemoduleregitimuygulamaları.pdf> adresinden erişilmiştir.
- MEB. (2014). *Mesleki ve Teknik Eğitim Alanları*. Ankara: Meb 13 Nisan 2014 tarihinde <http://www.megep.meb.gov.tr/?page=alanDal> sayfasından erişilmiştir.
- MEB. (2011). *Grafik Ve Fotoğraf Alanı Çerçeve Öğretim Programı*. Ankara: Meb 28 Haziran 2014 tarihinde http://www.megep.meb.gov.tr/dokumanlar/%C3%87er%C3%A7eve%20%C3%96%C4%9Fre%20Program%C4%B1/GRAF%C4%B0K%20VE%20FOTO%C4%9ERAF_%C3%87%C3%96P_11.pdf sayfasından erişilmiştir.
- MEB, Orta Öğretim Genel Müdürlüğü. Orta Öğretim Projesi. (2011). *Stratejik eylem raporu*. http://oop.meb.gov.tr/index.php?option=com_content&view=article&id=91&Itemid=200 sayfasından erişilmiştir.
- MEB, Orta Öğretim Genel Müdürlüğü. İnsan Kaynaklarının Mesleki Eğitim Yoluyla Geliştirilmesi Projesi. (2012). *Stratejik eylem raporu*. <http://ikmep.yok.gov.tr/?page=yazi&i=66> sayfasından erişilmiştir.
- MEB, Orta Öğretim Genel Müdürlüğü. Mesleki ve Teknik Eğitim Projesi. (2014). *Stratejik eylem raporu*. <http://metek.meb.gov.tr/index.php/tr/proje> sayfasından erişilmiştir.
- Özsoy C. (2007). Türkiye’de Mesleki ve Teknik Eğitimin İktisadi Kalkınmadaki Yeri ve Önemi. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.
- Sert, Ö. (2007). *Mesleki Ve Teknik Ortaöğretim Kurumlarında Modüler Öğretim Sisteminin Bilişim Teknolojileri Alanında Uygulaması ve Öğretmen, Öğrenci Açısından Değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Sözen, T. & Tanyeli, U. (1992). *Sanat Kavram ve Terimleri Sözlüğü*. İstanbul: Remzi.
- Şahinkesen, A. (1992). Eğitimde İkili Sistem (Okul-İşyeri İşbirliğine Dayalı Sistem). *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 25, 691- 693.
- Şahin, İ., & Fındık T. (2008). *Türkiye’de Meslekî ve Teknik Eğitim: Mevcut Durum, Sorunlar ve Çözüm Önerileri*. Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi, 3, 65-86. 14 Haziran 2014 tarihinde

http://perweb.firat.edu.tr/personel/yayinlar/fua_101/101_49959.pdf sayfasından erişilmiştir.

- Tanrıöver, S. (2013). *İllüstrasyon Dersindeki Zenginleştirilmiş Öğretim Ortamının Öğrenci Davranışlarına, Ürünlerine Ve Görüşlerine Yansıması*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Taşova K. N. (2009, Ekim). *Tasarım Eğitimi Yapılan Eğitim Kurumlarında Matbaa Bilgisinin ve Eğitiminin Gerekliliği*. 3. Uluslararası Matbaa Teknolojileri Sempozyumu'nda sunulmuş bildiri, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Tepecik, A. (2002). *Grafik Sanatlar: Tarih-Tasarım-Teknoloji*. Ankara: Detay.
- Twemlow, A. (2011). *Grafik Tasarım Ne İçindir?* (D. Özgen, Çev.). İstanbul: Yem.
- Yanık, H. (2004). *Masaüstü Yayıncılık*. İstanbul: Pınarbaş.
- Yaşar, N. (2007). *Orta Öğretimde Modüler Eğitimin Matbaa Eğitimi Açısından İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Matbaa Eğitimi Anabilim Dalı, İstanbul.
- Yörük, S., Dikici, A., & Uysal, A. (2002). *Bilgi Toplumu Ve Türkiye'de Mesleki Eğitim*. Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 2(12), 299-319.